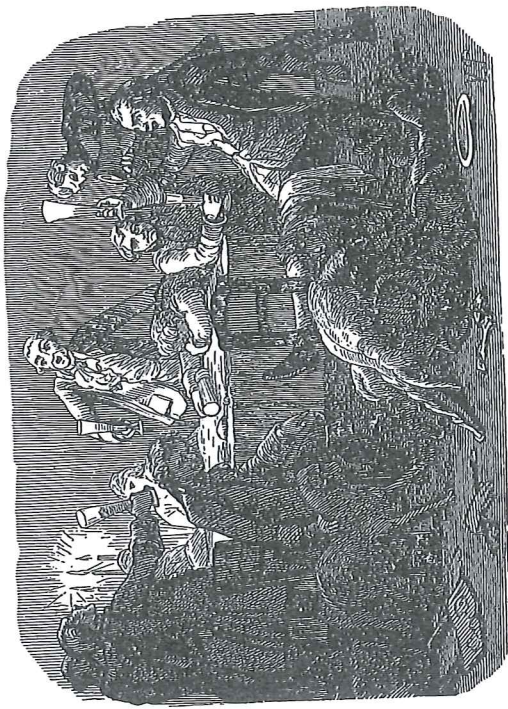

Og alle Børn fra Strædet og Bagstrædet med kom og gav deres Knap; der vare Mange, der kom til at gaee med een Sele den Eftermiddag, men saa havde man seet Moppens Grav, og det var nok saa Meget værd.

Men udenfor Garvergaarden, tæt op til Laagen der, stod en lille pjaltrat Unge, saa yndigt skabt, med det deligste krøllede Haar og Øine saa blaae og klare, at det var en Lyst; hun sagde ikke et Ord, hun græd ikke heller, men søe saa langt hun kunde, hver Gang Laagen aabnedes. Hun eiede ikke en Knap, vidste hun, og blev derfor sørgmodig staaende udenfor, stod der til de Alle havde seet af, og Alle vare gaaede bort; da satte hun sig ned, holdt de smaa brune Hænder for Øinene og brast i Graad; hun alene havde ikke seet Moppens Grav. Det var Hjertesorg og stor, som den Voxnes tid kan være det.

Vi saae det ovenfra – og ovenfra seet – denne, som mange af vore og Andres Sorger, – ja saa kunne vi lee af dem! – det er Historien, og Den, som ikke forstaaer den, kan tage Actier i Enkens Garveri.

Alt paa sin rette Plads!

Det er over hundrede Aar siden!

Der laae bag Skoven ved den store Indsø en gammel Herregaard, og rundt om den var der dybe Grave, hvori voxte Dunhammer, Siv og Rør. Tæt ved Broen til Indkjørsels-Porten stod et gammelt Piletræ, der heldede sig ud over Rørene.

Ommen fra Huulveien lød Horn og Hestetrampen, og derfor skyndte den lille Gaasepige sig med at faae Gæssene tilside fra Broen, før Jagt-Selskabet kom galopperende; det kom i saadan en Fart, at hun gsvindt maatte springe op paa en af de høje Stene ved Broen, for ikke at blive redet overende. Halv Barn var hun endnu, fiin og spinkel, men med et velsignet Udtryk i sit Ansigt og to rare, klare Øine; men det saae Herremanden ikke paa; i den flyvende Fart han kom, vendte han Pidsken i sin Haand, og af raa Lystighed stødte han hende med Skaffet lige for Brystet saa hun gik bag over.

„Alt paa sin rette Plads!“ raabte han, „i Skarnet med Dig!“ og saa loe han, det skulde nu være saa morsomt, og de Andre loe

med: hele Selskabet gjorde Skrig og Skraal og Jagthundene gøjede, det var rigtignok:

„Rige Fugl kommer susende!“

— Gud veed hvor rig han var endda.

Den stakkels Gaasepige greb for sig, i det hun faldt, og fik fat i en af de nedhængende Pilegrene; ved den holdt hun sig oppe over Dyndet, og saasnart Herskab og Hunde vare vel inde af Porten, arbejdede hun paa at komme op, men Grenen knækkede af ved Kronen, og Gaasepigen faldt tungt tilbage i Rørene, da i det samme en kraftig Haand ovenfra greb hende. Det var en vandrede Hosekræmmer, som et Stykke borte havde seet til og skyndte sig nu med at komme hende til Hjælp.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde han i Spøg efter Herremanden og trak hende op paa det Tørre; den afbrækkede Green stillede han hen mod Stedet, hvor den var knækket af, men „paa sin rette Plads“, det gaar ikke altid! og saa stak han Grenen ned i den bløde Jord, „groe om Du kan og skjær dem en god Fløite deroppe paa Gaarden!“ han undte Herremanden og hans en dygtig Spidsrod-Marsch; og saa gik han ind paa Herregaarden, men ikke op i Høisalen, dertil var han for ringe! ind til Folkene i Borgstuen kom han, og de saae paa hans Varer og kjøbslog; men oppe fra Gildesbordet lød Skraal og Vræl, der skulde være Sang, de kunde den ikke bedre. Der lød Latter og Hundehyl, der var stor Fraadsen og Sviren; Viin og gammelt Øl skummede i Glas og Kruus, og Liv-Hundene aad med; eet og andet Bæst af dem blev af Junkerne kysset efterat det først med den lange Ørelap var tørreret om Snuden. Hosekræmmeren blev kaldt derop med sine Varer, men kun for at de kunde have deres Spads med ham. Vinen var gaaet ind og Forstanden ud. De heldte Øl i en Strømpe til ham, at han kunde drikke med, men gesvindt! Det var nu saa overordenligt mildt og til Griin. Hele Drift Qvæg, Bønder og Bøndergaarde bleve satte paa eet Kort og tabte.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde Hosekræmmeren, da han igjen var vel udenfor Sodoma og Gomorra, som han kaldte det. „Den aabne Landevei, det er min rette Plads, deroppe var jeg slet ikke i mit Es.“ Og den lille Gaasepige nikkede til ham fra Markledet.

Og der gik Dage og der gik Uger, og det viste sig, at den af-

brækkede Pilegreen, som Hosekræmmeren havde stulket ned ved Vandgraven, holdt sig stadig frisk og grøn, ja at den skjød endogsaa nye Skud; den lille Gaasepige saae, at den maatte have fæstet Rod, og hun glædede sig saa inderligt derover, det var hendes Træ, syntes hun.

Ja, med det gik det fremad, men med alt Andet paa Gaarden gik det svært tilbage ved Sviir og ved Spil; det er to Triller, som ikke ere gode at staae paa.

Der var ikke gaaet sex Aar, saa vandrede Herremanden med Pose og Stav, som fattig Mand, fra Gaarden og den blev kjøbt af en rig Hosekræmmer, og det var just ham, som havde været til Spot og Griin og var budt Øl i en Strømpe; men Ærlighed og Driftighed, de give god Medbør, og nu var Hosekræmmeren Hæder paa Gaarden; men fra den Stund kom der aldrig Kortenspil der; „det er en slem Læsning,“ sagde han, „den kommer derfra, at da Fanden første Gang saae Bibelen, vilde han vrænge en efter, der skulde være ligesaadan, og saa opfandt han Kortenspillet!“

Den nye Herremand tog sig en Frue, og hvem var hun, det var den lille Gaasepige, som altid havde været skikkelig, from og god; og i de nye Klæder saae hun ud saa fiin og kjøn, som var hun født en fornem Jomfru. Hvertledes gik det til? Ja, det er for lang en Historie i vor travle Tid, men det gik til, og det Vigtigste kommer bagefter.

Velsignet og godt var der paa den gamle Gaard, Moder stod selv for det Indvendige og Fader for det Udvendige; det var ligesom Velsignelsen vældede frem, og hvor Velstand er, der kommer Velstand til Huse. Den gamle Gaard blev pudset og malet, Gravene rensede og Frugttræer plantede; venligt og godt saae det ud og Stuegulvet var blankt som et Spækkebræt. I den store Sal sad om Vinteraftnerne Madamen med alle sine Piger og spandt Uldent og Linned; og hver Søndagften læstes der høit af Bibelen, og det af Justitsraaden selv, for han blev Justitsraad, Hosekræmmeren, men det var først paa hans meget gamle Dage. Børnene voxte til, — der kom Børn, — og alle bleve de vel oplærte, men de havde jo ikke lige gode Hoveder, saadan som det er i enhver Familie.

Men Pilegreenen udenfor var blevet til et heelt prægtigt Træ, der stod frit og ubeskaaret, „det er vort Stamtræ!“ sagde de gamle Folk, og det Træ skulde holdes i Agt og Ære! sagde de til Børnene, ogsaa til dem som ilcke havde gode Hoveder.

Og nu var der gaaet hundrede Aar.

Det var i vor Tid; Søen var blevet til en Mose, og den gamle Herregaard var ligesom visket ud; der stod en aflagt Pyt Vand, med lidt Steensætning til Siden, det var Resten af de dybe Grave, og her stod endnu et prægtigt gammelt Træ, der heldede sine Grene, det var Stamtræet, det stod og viste, hvor smukt et Piletræ kan være, naar det faaer Lov til at skjytte sig selv. — Det var jo rigtignok revnet midt i Stammen, lige nede fra Roden og op til Kronen, Stormen havde dreiet det lidt, men det stod, og fra alle Revner og Sprækker i det, hvor Vind og Veir havde lagt Muld-Jord, voxte Græs og Blomster! især øverst, hvor de store Grene deelte sig, var der ligesom en heel lille hængende Have med Hindbær og Fuglegræs; ja endogsaa et lille bitte Rønnebærtræ havde der rodfæstet sig og stod saa slankt og fiint midt oppe i det gamle Piletræ, der speilede sig i det sorte Vand, naar Vinden havde drevet Andemaden hen i et Hjørne af Vandpytten. — En lille Sti, hen over Hovmarken, førte tæt her forbi.

Høit paa Banken ved Skoven, med en deilig Udsigt, laae den nye Gaard, stor og prægtig, med Glasrunder saa klare, at man skulde troe, at der slet ingen var. Den store Trappe ved Døren saae ud, som om den havde Lysthuus paa af Roser og storbladede Planter. Græspletten var saa reen grøn, som om hvert Straa blev seet efter Morgen og Aften. Inde i Salen hang kostelige Malerier, og der stod med Silke og med Fløiel Stole og Sophaer, der næsten kunde gaae paa deres egne Been, Borde med blanke Marmorplader, og Bøger i Saffian og Guldsnit . . . ja, det var rigtignok rige Folk. som boede her, det var fornemme Folk, her boede Baronens.

Det ene svarede det til det Andet. „Alt paa sin rette Plads!“ sagde de ogsaa, og derfor var alle de Skilderier, som engang havde været til Stads og Hæder paa den gamle Gaard, nu ophængte i Gangen til Karlekammeret; rigtigt Skrammel var det, især to gamle Portraiter, det ene en Mand i rosenrød Kjole og med Paryk, det andet en Dame med pudret opsat Haar og en rød Rose i Haanden, men begge omgivne eens med en stor Krands af Pilegrene. Der var saa mange runde Huller i de to Billeder, og det kom af at de smaa Baroner altid gik og skjød deres Flitsbuer af paa de to gamle Folk. Det var Justitsraaden og Justitsraadinden, dem hele Slægten stammede ned fra.

„Men de er ikke rigtig af vor Familie!“ sagde en af de smaa Baroner. „Han var en Hosekræmmer og hun en Gaasetøs. De vare ikke som Papa og Mama!“

Billederne vare noget daarligt Skrammel, og „Alt paa sin rette Plads!“ sagde man, og saa kom Oldefa' er og Oldemo' er paa Gangen til Karlekammeret.

Præstesønnen var Huuslærer der paa Gaarden; han gik en Dag med de smaa Baroner og deres ældste Søster, der lige nylig var confirmeret, og de kom henover Stien, ned mod det gamle Piletræ; og medens de gik, bandt hun en Bouquet af Markens Grønt; „Alt paa sin rette Plads,“ og det blev et Skjønheds-Hele. Imidlertid hørte hun dog meget godt efter Alt hvad der blev sagt, og det glædede hende saameget at høre Præstesønnen fortælle om Naturrens Kræfter og Historiens store Mænd og Qvinder; hun var en sund velsignet Natur, adlet i Sjæl og Tanke, og med et Hjerteret til ret at omfatte alt Skabt af Gud.

De standsede nede ved det gamle Piletræ; den mindste af Baronerne vilde saa gjerne have sig en Fløite skaaret, det havde han før faaet af andre Piletræer, og Præstesønnen brød en Green af.

„O gjør det ikke!“ sagde den unge Baronesse; men saa var det gjort. „Det er jo vort gamle berømmelige Træ! jeg holder saa meget af det! ja derfor leer man mig ogsaa ud hjemme, men det er det samme! Der er et Sagn om det Træ —!“

Og nu fortalte hun Alt hvad vi have hørt om Træet, om den gamle Gaard, om Gaasepigen og Hosekræmmeren, som mødtes her og blev Stam-Forældre til den fornemme Slægt og til den unge Baronesse.

„De vilde ikke lade sig adle, de gamle skikkelige Folk!“ sagde hun. „De havde det Mundheld: „Alt paa sin rette Plads!“ og det syntes de at de ikke kom, naar de for Penge lod sig ophøje. Det var deres Søn, min Bedstefader, som blev Baron, han skal have havt stor Lærdom, været høit anseet og afholdt af Prindsen og Prindsesser, været med ved alle deres Fester. Ham holde de Andre hjemme meest af, men, jeg veed ikke selv, der er mig Noget ved det gamle Par, som drager mit Hjerter til dem! der maa have været saa hyggeligt, saa patriarchalsk paa den gamle Gaard, hvor Huusmoderen sad og spandt med alle sine Piger og den gamle Herre læste høit af Bibelen!“

„Det har været prægtige Folk, fornuftige Folk!“ sagde Præste-

sønnen; og saa vare de lige inde i Tale om Adel og Borgerlig, og det var næsten, som om Præstesønnen ikke hørte til Borgerskabet, saaledes talte han om det at være af Adel.

„Det er lykkeligt at høre til en Slægt, som har udmærket sig! saaledes at have ligesom en Blodets Spore i sig til at gaae frem i det Dygtige. Deilig er det at eie et Slægt-Navn, der er Adgangs-kort til de første Familier. Adel betyder ædel, det er Guldmonnten, der har faaet Stempel, hvad den selv er i Værd. — Det er Tidens Tone, og mange Poeter slaae naturligiis ind i den, at Alt hvad adeligt er skal være daarligt og dumt, men hos den Fattige, jo lavere man stiger ned, desmere glindser det. Men det er ikke min Mening, thi det er aldeles galt, aldeles falskt. I de højere Stænder findes mange gribende skjønne Træk; min Moder har fortalt mig eet, og jeg kunde give flere. Hun var i Besøg i et fornemt Huus i Byen, min Moermo' er, troer jeg, havde opammet den naadige Frue. Min Moder stod i Stuen med den gamle høiadelige Herre; da saae han, at der kom nede i Gaarden en gammel Kone paa Krykker; hver Søndag kom denne og fik et Par Skilling. „Der er den gamle Stakkel, sagde Herren hun har saa svært ved at gaae!“ — og før min Moder forstod det, var han ude af Døren og nede af Trapperne, han, den halvfjerdsindstyveaarige gamle Excellence, var selv gaaet ned til den fattige Kone for at spare hende fra at gaae den besværlige Vei op efter den Skillings Hjælp, hun kom efter. Det er jo kun et ringe Træk, men som „Enkens Skjærv“ har den Klang fra Hjertebunden, Klang fra Menneskenaturen; og derhen skal Digteren pege, i vor Tid just skal han synge derom, det gjør godt, mildner og forsoner! Men hvor et Stykke Menneske, fordi han er af Blod og har Stamtavle, som de arabiske Heste, staaer paa Bagbenene og vrinsker i Gaden, og i Stuen siger: „her har været Folk fra Gaden!“ naar en Borgerlig har været derinde, der er Adelen gaaet i Forraadnelse, blevet til Maska af den Slags, som Thespis gjorde sig dem, og man morer sig over Personen og giver den Satiren i Vold.“

Det var Præstesønnens Tale, den var noget lang, men saa var Fløiten skaaret.

Der var stort Selskab paa Gaarden, mange Gjester fra Omegnen og Hovedstaden. Damer klædte med Smag og uden Smag. Den store Sal ganske opfyldt af Mennesker. Omegnens Præster stode ærbødigst i Klump i et Hjørne, det saae ud, som om der var Be-

gravelse, men det var Fornøielse, men den var endnu ikke sat igang.

Stor Concert skulde der være, og derfor havde den lille Baron sin Pilefløite ind med, men han kunde ikke faae Veir i den, det kunde ikke heller Papa, og derfor duede den ikke.

Der var Musik og Sang, af den Slags, der er meest morsom for dem, som udøver den! forresten nydeligt.

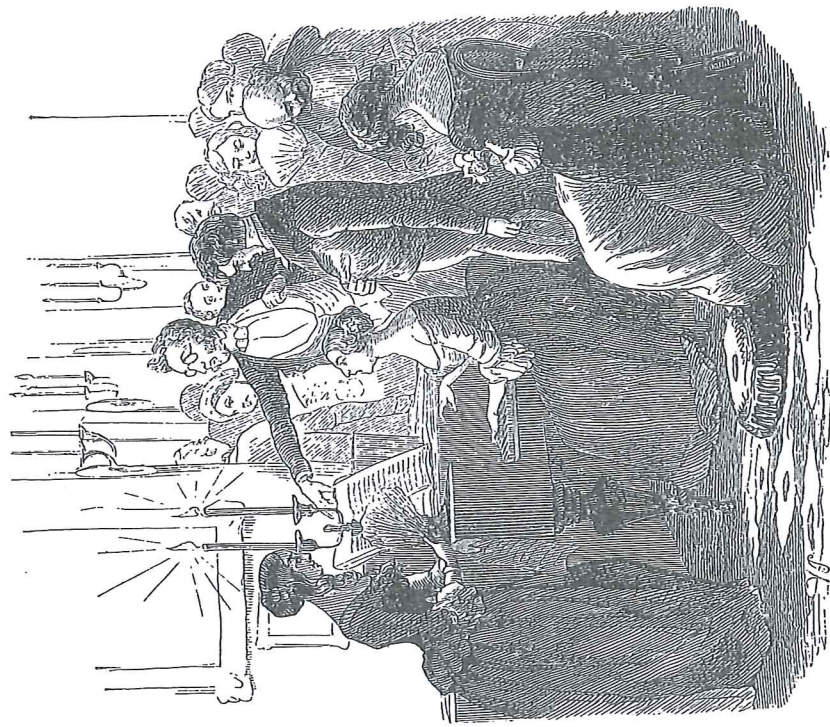
„De er ogsaa Virtuos!“ sagde en Cavaleer, der var sine Forældres Barn; „De blæser Fløite, De skjærer den selv. Det er Geniet, der behersker – sidder paa høire Side, – Gud bevar' os! jeg følger ganske med Tiden, det maa man. Ikkesandt, De vil henrykke os Alle med det lille Instrument!“ og saa rakte han ham den lille Fløite, der var skaarret af Piletræet nede ved Vandpytten, og høit og lydeligt forkyndte han, at Huuslæreren vilde skjænke dem en Solo paa Fløite.

Der skulde gjøres Nar af ham, det var let at forstaae, og Huuslæreren vilde saa ikke blæse, skjøndt han nok kunde, men de trængte paa, de nødte ham, og saa tog han Fløiten og satte den for Munden.

Det var en underlig Fløite! der lød en Tone, saa udholdende, som den klinger fra Damp-Locomotivet, ja meget stærkere; den lød over hele Gaarden, Haven og Skoven, milevidt ud i Landet, og med Lyden kom der en Stormvind, som bruste: „Alt paa sin rette Plads!“ – og saa fløi Papa ligesom baaret af Vindén, ud af Gaarden, og lige luket ind i Røgterhuset, og Røgteren fløi op – ikke i Storstuen, der kunde han ikke komme, nei op i Tjenekammeret, mellem det fine Tjenerskab, der gik i Silkestrømper, og de stolte Karle bleve som gigtslaaede ved, at saadan en ringe Person turde sætte sig til Bords mellem dem.

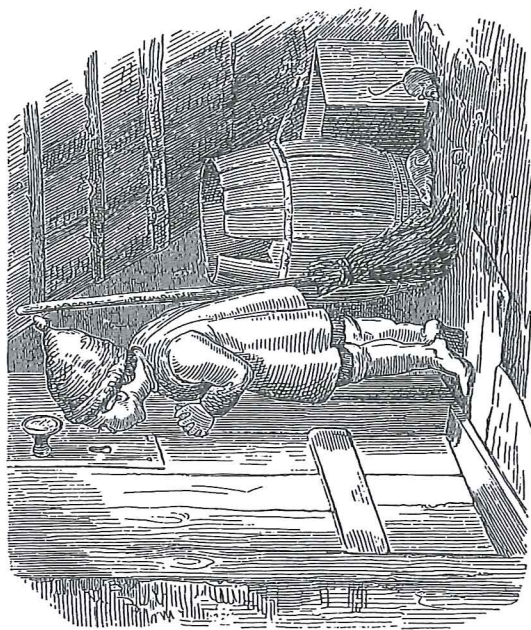
Men i Højsalen fløi den unge Baronesse op ved den øverste Bordende, hvor hun var værdig at sidde, men Præstesønnen fik Sæde ved Siden af, og der sad de begge To, som om de var et Brudepar. En gammel Greve af Landets ældste Slægt blev urokket paa sin Hæders-Plads; for Fløiten var retfærdig, og det skal man være. Den vittige Cavaleer, der var Skyld i Fløitespillet, han der var sine Forældres Barn, fløi paa Hovedet ind imellem Hønsene, men ikke alene.

En heel Mil ud i Landet lød Fløiten, og der hørtes store Begivenheder. En rig Grosserer-Familie, der kørte med fire, blæste aldeles

ud af Vognen, og fik ikke engang Plads bagpaa; to rige Bønder, der i vor Tid vare voxne over deres egen Kornmark, blæste ned i Muddergroften; det var en farlig Fløite; lykkeligtvis sprak den ved den første Lyd, og det var godt, saa kom den i Lommen igjen. „Alt paa sin rette Plads!“

Dagen efter talte man ikke om den Begivenhed, derfor har man den Talemaade „at stikke Piben ind!“ Alt var ogsaa i sin gamle Orden igjen, kun at de to gamle Billeder, *Hoseræmmere* og *Gaasepiggen*, hang oppe i Højsalen, der vare de blæste op paa Væggen; og da en af de rigtige Kunstkjendere sagde, at de vare maalede af en Mesterhaand, saa bleve de hængende og istandsatte, man vidste jo ikke før at de duede, og hvor skulde man vide det. Nu hang de paa Hæders-Plads. „Alt paa sin rette Plads!“ og der kommer det! Evgigheden er lang, længere end denne Historie!

Nissen hos Spekhøkeren

Der var en rigtig Student, han boede paa Qvistens og eiede Ingen-ting; der var en rigtig Spekhøker, han boede i Stuen og eiede hele Huset, og ham holdt Nissen sig til, for her fik han hver Juleaften et Fad Grød med en stor Klump Smør i! det kunde Spekhøkeren give; og Nissen blev i Boutikken og det var meget lærerigt.

En Aften kom Studenten ind fra Bagdøren for selv at købe sig Lys og Ost; han havde Ingen at sende, og saa gik han selv; han fik hvad han forlangte, han betalte det og der blev nikket „god Aften“ af Spekhøkeren og af Madamen, og det var en Kone, som kunde mere, end nikke, hun havde Talegaver! – og Studenten nikkede igjen og blev saa staaende midt i Læsningen af det Blad Papir, der var lagt om Osten. Det var et Blad, revet ud af en gammel Bog, der ikke burde rives istykker, en gammel Bog, fuld af Poesi.

„Der ligger meer af den!“ sagde Spekhøkeren, „jeg gav en gammel Kone nogle Kaffebejler for den; vil De give mig otte Skilling, skal De have Resten!“

DE RØDE SKOE

gamle norske Kongers Guldhorn; Nøkken har skjænket mig et Par Stykker, og naar vi saa sidde, saa kommer Carboen og gjør Visit, han synger Dig alle Sæterpigens Sange. Det skal blive lystigt! Laxen vil springe i Fossen og slaae mod Steenvæggen, men den kommer dog ikke ind! – Ja Du kan troe der er godt i det kjære gamle Norge! Men hvor ere Gutterne?»

Ja, hvor vare Gutterne. De løb omkring paa Marken og blæste Lygtemændene ud, der kom saa skikkeligt og vilde gjøre Fakkeltog.

»Er det at føite om!« sagde Troid-Gubben, »nu har jeg taget en Moder til Eder, nu kunne I tage en Moster!«

Men Gutterne sagde at de vilde helst holde en Tale og drikke Duus, gifte sig det havde de ingen Lyst til. – Og saa holdt de Tale, drak Duus og satte Glasset paa Neglen for at vise at de havde drukket ud; trak saa Kjolerne af og lagde sig paa Bordet at sove, for de generede sig ikke. Men Troid-Gubben dandsede Stuen rundt med sin unge Brud og byttede Støvler med hende, for det er finere end at bytte Ring.

»Nu galer Hanen!« sagde den gamle Elverpige, som holdt Htuus. »Nu maa vi lukke Vindueskudde at ikke Solen brænder os inde!«

Og saa lukkede Høien sig.

Men udenfor løb Fiirbenene op og ned af det revnede Træ og den ene sagde til den anden:

»O hvor jeg godt kunde lide den norske Troid-Gubbe!«

»Jeg holder mere af Drengene!« sagde Regnormen, men den kunde jo ikke see, det elendige Dyr.

Der var en lille Pige, saa fiin og saa nydelig, men om Sommeren maatte hun altid gaee med bare Fødder, for hun var fattig, og om Vinteren med store Træskoe, saa at den lille Vrist blev ganske rød og det saa gruelt.

Midt i Bondebyen boede den gamle Moer Skomagers, hun sad og syede, saa godt hun kunde det, af røde, gamle Klæde-Strimler et Par smaa Skoe, ganske kluntede, men godt meente vare de, og dem skulde den lille Pige have. Den lille Pige hedte *Kæren*.

Just den Dag hendes Moder blev begravet fik hun de røde Skoe og havde dem første Gang paa; det var jo rigtignok ikke noget at sørge med, men hun havde nu ingen andre og saa gik hun med bare Been i dem, bag efter den fattige Straakiste.

Da kom der i det samme en stor, gammel Vogn, og i den sad der en stor, gammel Frue, hun saae paa den lille Pige og havde ondt af hende og saa sagde hun til Præsten: »hør, giv mig den lille Pige, saa skal jeg være god imod hende!«

Og *Kæren* troede det var altsammen for de røde Skoe, men den gamle Frue sagde at de vare gruelige, og de bleve brændte, men *Kæren* selv blev klædt paa reent og net; hun maatte lære at læse og sye, og Folk sagde at hun var nydelig, men Speilet sagde: »Du er meget mere end nydelig, Du er deilig!«

Da reiste Dronningen engang igjennem Landet og hun havde med sig sin lille Datter, der var en Prindsesse, og Folk strømmede til udenfor Slottet og der var da *Kæren* ogsaa, og den lille Prindsesse stod i fine, hvide Klæder i et Vindue og lod sig see paa; hun havde hverken Slæb eller Guldkrone, men deilige røde Saphians-Skoe; de vare rigtignok anderledens nette, end de Moer Skomagers havde syet til lille *Kæren*. Intet i Verden kunde dog lignes ved røde Skoe!

Nu var *Kæren* saa gammel at hun skulde confirmeres, nye Klæder fik hun, og nye Skoe skulde hun ogsaa have. Den rige Skomager inde i Byen tog Maal af hendes lille Fod, det var hjemme i hans egen Stue, og der stode store Glasskabe med

yndige Skoe og blanke Støvler. Det saae nydeligt ud, men den gamle Frue saae ikke godt, og saa havde hun ingen Fornøielse deraf; midt imellem Skoene stode et Par røde, ganske som de Prindsessen havde baaret; hvor de vare smukke! Skomageren sagde ogsaa at de vare syede til et Greve-Barr, men de havde ikke passet.

»Det er nok Blanklæder!« sagde den gamle Frue, »de skinnel!«
»Ja de skinne!« sagde *Kæren*; og de passede og de bleve kjøbte; men den gamle Frue vidste ikke af at de vare røde, thi hun havde aldrig tilladt *Kæren* at staae til Confirmation i røde Skoe, men det gjorde hun nu.

Alle Mennesker saae paa hendes Fødder, og da hun gik op ad Kirkegulvet til Chordøren, syntes hun at selv de gamle Billeder paa Begravelserne, disse Portrætter af Præster og Præstekoner med stive Kraver og lange sorte Klæder, hæftede Øinene paa hendes røde Skoe, og kun paa disse tænkte hun, da Præsten lagde sin Haand paa hendes Hoved og talte om den hellige Daab, om Pagten med Gud og at hun nu skulde være et stort christent Menneske; og Orgelet spillede saa høitideligt, de smukke Børnестemmer sang og den gamle Kantor sang, men *Kæren* tænkte kun paa de røde Skoe.

Om Eftermiddagen vidste da den gamle Frue af alle Mennesker at Skoene havde været røde og hun sagde at det var stygt, at det passede sig ikke og at *Kæren* herefter, naar hun gik i Kirke, skulde altid gaae med sorte Skoe, selv om de vare gamle.

Næste Søndag var der Altergang, og *Kæren* saae paa de sorte Skoe, hun saae paa de røde – og saa saae hun paa de røde igjen og tog de røde paa.

Det var deiligt Solskins Veir; *Kæren* og den gamle Frue gik ad Stien gjennem Kornet; der støvede det lidt.

Ved Kirkedøren stod en gammel Soldat med en Krykkestok og med et underligt langt Skjæg, det var meer rødt end hvidt, for det var rødt; og han bøiede sig lige ned til Jorden og spurgte den gamle Frue, om han maatte tørre hendes Skoe af. Og *Kæren* strakte ogsaa sin lille Fod ud. »See, hvilke deilige Dandseskoe!« sagde Soldaten, »sid fast naar I dandsel!« og saa slog han med Haanden paa Saallerne.

Og den gamle Frue gav Soldaten en lille Skilling og saa gik hun med *Kæren* ind i Kirken.

Og alle Mennesker derinde saae paa *Kærens* røde Skoe, og alle Billederne saae paa dem og da *Kæren* knælede for Alteret og satte Guldkalken for sin Mund, tænkte hun kun paa de røde

Skoe og det var som om de svømmede om i Kalken for hende; og hun glemte at synge sin Psalme, hun glemte at læse sit »Fader vor!«.

Nu gik alle Folk fra Kirke og den gamle Frue steg ind i sin Vogn. *Kæren* løftede Foden for at stige bag efter, da sagde den gamle Soldat, som stod tætved: »see hvilke deilige Dandseskoe!« og *Kæren* kunde ikke lade være, hun maatte gjøre nogle Dandsetrin, og da hun begyndte bleve Benene ved at dandse, det var ligesom om Skoene havde faaet Magt over dem; hun dandsede omkring Kirkehjørnet, hun kunde ikke lade være, Kudsken maatte løbe bag efter og tage fat paa hende, og han løftede hende ind i Vognen, men Fødderne bleve ved at dandse, saa hun sparkede saa gruelt den gode gamle Frue. Endelig fik de Skoene af og Benene kom i Ro.

Hjemme bleve Skoene satte op i et Skab, men *Kæren* kunde ikke lade være at see paa dem.

Nu laae den gamle Frue syg, de sagde at hun kunde ikke leve; pleies og passes skulde hun og ingen var nærmere til det, end *Kæren*; men henne i Byen var der et stort Bal, *Kæren* var inviteret; – hun saae paa den gamle Frue, der jo dog ikke kunde leve, hun saae paa de røde Skoe, og det syntes hun der ingen Synd var i; – hun tog de røde Skoe paa, det kunde hun jo ogsaa nok; – men saa gik hun paa Bal og saa begyndte hun at dandse.

Men da hun vilde til Høire, saa dandsede Skoene til Venstre, og da hun vilde op ad Gulvet, saa dandsede Skoene ned ad Gulvet, ned ad Trappen, gjennem Gaden og ud af Byens Port. Dandse gjorde hun og dandse maatte hun, lige ud i den mørke Skov.

Da skinnede det oppe mellem Træerne og hun troede at det var Maanen, for det var et Ansigt, men det var den gamle Soldat med det røde Skjæg, han sad og nikkede og sagde: »see hvilke deilige Dandseskoe!«

Da blev hun forfærdet og vilde kaste de røde Skoe, men de hang fast, og hun flængede sine Strømper af, men Skoene vare voxede fast til hendes Fødder, og dandse gjorde hun og dandse maatte hun over Mark og Eng, i Regn og i Solskin, ved Nat og ved Dag, men om Natten var det gruelt.

Hun dandsede ind paa den aabne Kirkegaard, men de Døde der dandsede ikke, de have noget meget bedre at bestille end at dandse; hun vilde sætte sig paa den Fattiges Grav hvor den bitre Regnfang groede, men for hende var ikke Ro eller Hvilte og da hun dandsede henimod den aabne Kirkedør, saae hun

der en Engel i lange hvide Klæder, med Vinger som naaede ham fra Skuldrene ned til Jorden, hans Ansigt var strængt og alvorligt, og i Haanden holdt han et Sværd, saa bredt og skinnende:

»Dandse skal Du!« sagde han, »dandse paa dine røde Skoe, til Du bliver bleg og kold! til din Hud skrumper sammen som en Beenrads! dandse skal Du fra Dør til Dør og hvor der boe stolte forfængelige Børrn, skal Du banke paa, saa at de høre Dig og frygte Dig! Dandse skal Du, dandse —!«

»Naadel!« raabte *Kæren*. Men hun hørte ikke hvad Engelen svarede, thi Skoene bare hende igjennem Laagen, ud paa Marken, over Vei og over Sti og altid maatte hun dandse.

En Morgenstund dandsede hun forbi en Dør, hun kjendte godt; indenfor lød Psalmesang, de bare en Kiste ud, som var pyntet med Blomster; da vidste hun, at den gamle Frue var død og hun syntes at nu var hun forladt af Alle og forbandet af Guds Engel.

Dandse gjorde hun og dandse maatte hun, dandse i den mørke Nat. Skoene bare hende afsted over Tjørne og Stubbe, hun rev sig til Blods; hun dandsede hen over Heden til et lille eensomt Huus. Her vidste hun at Skarpretteren boede og hun bankede med Fingeren paa Ruden og sagde:

»Kom ud! — kom ud! — Jeg kan ikke komme ind, for jeg dandser!«

Og Skarpretteren sagde: »Du veed nok ikke hvem jeg er? Jeg hugger Hovedet af de onde Mennesker, og jeg kan mærke at min Øxe dirrer!«

»Hug ikke Hovedet af mig!« sagde *Kæren*, »for saa kan jeg ikke angre min Synd! men hug mine Fødder af med de røde Skoe!«

Og saa skriftede hun hele sin Synd, og Skarpretteren huggede af hende Fødderne med de røde Skoe, men Skoene dandsede med de smaa Fødder hen over Marken ind i den dybe Skov.

Og han snittede hende Træbeem og Krykker, lærte hende en Psalme, den Synderne altid synge, og hun kyssede den Haand, som havde ført Øxen, og gik hen over Heden.

»Nu har jeg lidt nok for de røde Skoe!« sagde hun, »nu vil jeg gaae i Kirke at de kunne see mig!« og hun gik nok saa rask mod Kirkedøren, men da hun kom der, dandsede de røde Skoe foran hende og hun blev forfærdet og vendte om.

Hele Ugen igjennem var hun bedrøvet og græd mange tunge Taarer, men da det blev Søndag, sagde hun: »see saal nu har jeg

lidt og stridt nok! jeg skulde troe, at jeg er ligesaa god som Mange af dem der sidde og kneise derinde i Kirken!« og saa gik hun nok saa modig; men hun kom ikke længer end til Laagen, da saae hun de røde Skoe dandse foran sig og hun forfærdedes og vendte om og angrede ret i Hjertet sin Synd.

Og hun gik hen til Præstegaarden og bad om hun maatte komme i Tjeneste der, flittig vilde hun være og gjøre Alt hvad hun kunde, paa Lønnen saae hun ikke, kun at hun maatte faae Tag over Hovedet og være hos gode Mennesker. Og Præstekonen havde ondt af hende og gav hende Tjeneste. Og hun var flittig og tankefuld. Stille sad hun og hørte til naar om Aftenen Præsten læste høit af Bibelen. Alle de Smaa holdt meget af hende, men naar de talte om Pynt og Stads og at være deilig som en Dronning, rystede hun med Hovedet.

Næste Søndag gik de Alle til Kirke og de spurgte hende om hun vilde med, men hun saae bedrøvet, med Taarer i Øinene, paa sine Krykker, og saa gik de andre hen at høre Guds Ord, men hun gik alene ind i sit lille Kammer; det var ikke større, end at der kunde staae Sengen og en Stol, og her satte hun sig med sin Psalmebog; og alt som hun med fromt Sind læste i den, bar Vinden Orgeltonerne fra Kirken over til hende, og hun løfbede med Taarer sit Ansigt og sagde: »O, Gud hjælpe mig!«

Da skinnede Solen saa klart og lige foran hende stod den Guds Engel i de hvide Klæder, ham hun hiin Nat havde seet i Kirkedøren, men han holdt ikke længer det skarpe Sværd, men en deilig grøn Green, der var fuld af Roser, og han rørte med den ved Loftet og det hævede sig saa høit og hvor han havde rørt skinnede der en Guldstjerne, og han rørte ved Væggene og de udvidede sig, og hun saae Orgelet, som spillede, hun saae de gamle Billeder med Præster og Præstekoner; Menigheden sad i de pyntede Stole og sang af deres Psalmebog. — For Kirken var selv kommen hjem til den stakkels Pige i det lille snevre Kammer eller ogsaa var hun kommen derhen; hun sad i Stolen hos de andre Præstens Folk og da de havde endt Psalmen og saa op, nikkede de og sagde: »Det var Ret Du kom, *Kæren!*«

»Det var Naadel!« sagde hun.

Og Orgelet klang og Børnesteemmerne i Choret lode saa blødt og deilig! Det klare Solskin strømmede saa varmt gjennem Vinduet ind i Kirkestolen hvor *Kæren* sad; hendes Hjerter blev saa fuldt af Solskin, af Fred og Glæde, at det brast; hendes Sjæl fløi paa Solskin til Gud, og det var der Ingen som spurgte om *de røde Skoe*.

DEN STANDHAFTIGE TINSOLDAT

Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinskee. Geværret holdt de i Armen og Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa deilig var Uniformen. Det Allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laae, var det Ord: »Tinsoldater!« det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, for det var hans Geburtsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskjellig; han havde eet Been, thi han var blevet støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøj; men det, som faldt meest i Øinene, var et nydeligt Slot af Papir. Gjennem de smaa Vinduer kunde man see lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundt om et lille Speil, der skulde see ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og speilede sig. Det var altsammen nydeligt, men det Nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skjørt paa af det klareste Linon og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillette, lige saa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde, og saa løftede hun sit ene Been saa høit i Veiret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde eet Been ligesom han.

»Det var en Kone for mig!« tænkte han; »men hun er noget fornem, hun boer i et Slot, jeg har kun en Æske, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende! dog jeg maa see at gjøre Bekjendtskab!« og saa lagde han sig saa lang han var bag en Snuustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret see paa den lille fine Dame, som blev ved at staae paa eet Been, uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legeballet; Tinsoldaterne raslede i Æsken, for de vilde være med, men de kunde ikke faae Laaget af. Nøddeknækkeren slog Kaalbøtter, og Griffelen gjorde Commers paa Tavlen; det var et Spektakel saa Kanarifuglen vaagnede, og begyndte at snakke med, og det paa Vers. De to eneste, som ikke rørte sig af Stedet, var Tinsoldaten og den lille Dandserinde; hun holdt sig saa rank paa Taaspidsen og begge Armene udad; han var ligesaa standhaftig paa sit ene Been, hans Øine kom ikke et Øieblik fra hende.

Nu slog Klokken tolv, og klask, der sprang Laaget af Snuustobaksdaasen, men der var ingen Tobak i, nei, men en lille sort Trold, det var saadant et Kunststykke.

»Tinsoldat!« sagde Trolden, »vil Du holde dine Øine hos Dig selv!«

Men Tinsoldaten lod, som han ikke hørte det.

»Ja bi til imorgen!« sagde Trolden.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinsoldaten stillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolden eller Trækvind, ligemed eet fløj Vinduet op og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredje Sal. Det var en skrækkelig Fart, han vendte Benet lige iveiret og blev staaende paa Kaskjette, med Bajonetten nede imellem Brostenene.

Tjenestepegen og den lille Dreng kom strax ned, for at søge; men skjøndt de vare færdig ved at træde paa ham, kunde de dog ikke see ham. Havde Tinsoldaten raabt: her er jeg! saa havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrike høit, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene Draabe faldt tættere end den anden, det blev en ordentlig Skylle; da den var forbi, kom der to Gadedrengene.

»Sei Du!« sagde den ene, »der ligger en Tinsoldat! han skal ud at seile!«

Og saa gjorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu seilede han ned af Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i den Rendesteen, og hvilken Strøm der var; ja det havde da ogsaa skylregnet. Papiirbaaden vippede op og ned, og imellem saa dreiede den saa gesvindt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saae lige ud og holdt Geværret i Armen.

Lige med eet drev Baaden ind under et langt Rendesteensbræt; der blev lige saa mørkt, som om han var i sin Æske.

»Hvor mon jeg nu kommer hen«, tænkte han, »ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gjerne være eengang saa mørkt endnu!«

I det samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendesteens-Brættet.

»Har Du Pas?« spurgte Rotten. »Hid med Passet!«

Men Tinsoldaten taug stille og holdt endnu fastere paa Geværret. Baaden foer afsted og Rotten bag efter. Hu! hvor den skar Tænder, og raabte til Pinde og Straa:

»Stop ham! stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke viist Pas!«

Men Strømmen blev stærkere og stærkere! Tinsoldaten kunde allerede øine den lyse Dag foran hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde gjøre en tap- per Mand forskrækket; tænk dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Canal, det vilde være for ham lige saa farligt, som for os at seile ned af et stort Vandfald.

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden foer ud, den stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv han kunde, ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øinene. Baaden snurrede tre fire Gange rundt, og var fyldt med Vand lige til Randen, den maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen og dybere og dybere sank Baaden, mere og mere løste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved, — da tænkte han paa den lille nydelige Dandserinde, som han aldrig mere skulde faae at see; og det klang for Tinsoldatens Øre:

»Fare, Fare, Krigsmand!

Døden skal Du lide!«

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igjennem — men blev i det samme slugt af en stor Fisk.

Nei, hvor det var mørkt derinde! der var endnu værre, end under Rendesteens-Brættet, og saa var der saa snevert; men Tinsoldaten var standhaftig, og laae saa lang han var med Geværret i Armen. —

Fisken foer omkring, den gjorde de allerforfødeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der foer som en Lynstraale gjennem den. Lyset skinnede ganske klart og een

raabte høit: »Tinsoldat!« Fisken var blevet fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommet op i Kjøkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de Allesammen vilde see saadan en mærkværdig Mand, der havde reist om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet og der — nei, hvor det kan gaae underligt til i Verden! Tinsoldaten var i den selvsamme Stue, han havde været i før, han saae de selvsamme Børn og Legetøjet stod paa Bordet; det deilige Slot med den nydelige lille Dandserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Been og havde det andet høit i Veiret, hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin, men det passede sig ikke. Han saae paa hende og hun saae paa ham, men de sagde ikke noget.

I det samme tog den ene af Smaadrene og kastede Soldaten lige ind i Kakkellovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt Trolden i Daasen, der var Skyld deri.

Tinsoldaten stod ganske belyst og følte en Hede, der var forførdelig, men om det var af den virkelige Ild, eller af Kjærlighed, det vidste han ikke. Couleurerne vare reent gaaet af ham, om det var skeet paa Reisen eller det var af Sorg, kunde ingen sige. Han saae paa den lille Jomfru, hun saae paa ham, og han følte han smeltede, men endnu stod han standhaftig med Geværret i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Dandserinden og hun fløj ligesom en Sylphide lige ind i Kakkellovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue og var borte; saa smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Timhjerte; af Dandserinden derimod var der kun Pailletten, og den var brændt kulsort.